

SERIE MAATSCHAPPELIJKE OPVANG

Thuisblijven, we doen het al maanden. Maar sommige mensen hebben geen veilig thuis. De Maatschappelijke Opvang biedt soelaas.

DEEL 1:

Het stigma

Zijn daklozen allemaal ver-slaafd en is het leven op straat hun eigen keuze? Dat ligt genuanceerder, volgens de Maatschappelijke Opvang.

DEEL 2:

Het echte goud

Maatschappelijke Opvang Den Bosch heeft er tientallen en sommigen werken er al jaren: bijzondere vrijwilligers.

DEEL 3:

De Vrouwenopvang

Gevlucht. En nu in angst in een lelijk gebouw met allemaal andere vrouwen. Soms gekmakend, ook fijn om te kunnen delen.

DEEL 4:

De ervaringsdeskundige Brandweerman of piloot wilde hij later worden. Het zou spannender eindigen voor M'hammed Akrim.

DEEL 5:

Project RUPS

Beginnen als prostituee is zo gedaan, maar stoppen gaat niet vanzelf. Project RUPS helpt sekswerkers om een ander bestaan op te bouwen.

DEEL 6:

24-uursopvang

Hoe is dat, een verblijf in de 24-uursopvang van Den Bosch? Verslag van een barbecue, een woelige nacht en een ontbijtje.

Hij wint de harten van wiebelzielen

'Rajul al'itfa' of 'tayar' wilde hij later worden. Arabisch voor brandweerman en piloot.

Het zou spannender eindigen.

M'hammed Akrim is ervaringsdeskundige bij Maatschappelijke Opvang Den Bosch.

Eric Alink

Den Bosch

En zomernamiddag. M'hammed Akrim (41) zit aan een tafeltje achter opvanghuis Het Inloopschip aan de Hint-hamerstraat. Om de hoek staat op een muur het korte gedicht *Vogel* van Chris van Geel geschilderd. Het gaat zo: 'De stilte is een brug op vleugels | niet dat een vogel vliegt verbaast | maar dat hij het geruisloos doet'. Het lijkt dak- en thuislozen op het lijf geschreven. Ze zoeken een nest, hebben hun eigen seizoenstrek, maar blijven het liefst vrij en onopgemerkt.

Zwerftocht

M'hammed doorbreekt die stilte graag. Zijn jeugd in vogelvlucht: op zijn 7de verhuist hij met zijn familie van Marokko naar Nederland. Zijn vader maakt overuren bij Campina en in een aardappel-fabriek. Aanpoten; acht kindermonden te voeden. Op de Hambaken in Den Bosch ontdekt M'hammed de wereld van kattenkwaad-plus. Soms belandt hij met één voet in de berm van het rechte pad, maar het komt telkens goed.

Zijn diploma metaal en techniek bezorgt hem werk. Maar in de liefde groeit het risico op kortsluiting. Tegen de wil van de wederzijdse ouders trekt M'hammed bij zijn Marokkaanse vriendin in. „Samenwonen was taboe. Alleen trouwen keurden ze goed, maar in onze cultuur kost een huwelijksfeest minstens 15.000 euro. Die hadden we niet. Na anderhalf jaar raakte mijn vriendin klem. Ze wilde loyaal aan haar ouders blij-

ven. 'Het is over', zei ze op een lentedag in 2014."

M'hammed vertrok meteen. Zijn zwerftocht voerde langs een hotelbed en driezitsbanken bij familie. Na twee maanden eindigde hij op straat. „Ik wilde niet langer tot last zijn. Natuurlijk overwoog ik om naar Het Inloopschip te gaan. Maar mijn trots hield me tegen." Vier etmalen sliep hij buiten, op het station en in parken. Een dakloze die hulp mijdt, kan enkel schuilen onder het opengeslagen postcodeboek van Nederland.

Uiteindelijk stapte M'hammed bij Het Inloopschip binnen. „Vol schaamte. Ik keek de hele tijd om me heen, als de dood dat een bekende me zou zien." In Het Inloopschip, waar jaarlijks zo'n 160 tot 180 dak- en thuislozen aankloppen, woonde M'hammed ruim zes maanden. Douchen met een muntje, bezittingen in een kastje-met-slot opbergen. Haren knippen? Eenmaal per maand waait de kapper aan. Medische klachten? Wekelijks komt een huisarts op bezoek. M'hammed: „Langzaam knapte ik op. Ik kreeg weer wat zelfvertrouwen, raakte schulden kwijt. Sowieso is er structuur: elke ochtend om 07.00 uur op. Alleen in het weekeinde mag je tot 09.00 uur uitslapen."

Een vast onderdeel van zijn dagbesteding was kratten oud brood ophalen bij La Place. Dat bezorgde hij bij de diverse opvanglocaties. Pechvogels gaan vóór eendjes.

Voetballen

Nadat M'hammed zijn leven weer voldoende op orde had gebracht, kreeg hij in 2015 een woninkje op Orthen. Ook werd hij vrijwilliger bij Het Inloopschip. „Wat er ontbrak, was sport voor dak- en thuislozen. Daar wilde ik graag verandering in brengen. Zo zijn we met voetbal begonnen." Geen vreemde keuze: als spits schopte M'hammed het ver bij Wilhelmina en RKJVV. Glunderend: „Vroeger had ik een krantenwijk voor het *Brabants Dagblad*, waarvan ik mijn contributie moest betalen. Maar als speler in de A1, hoofdklasse, kreeg ik maandelijks een enveloppe met 1200 gulden."

Tot hij bij een wedstrijd uiterst ongelukkig viel. M'hammed versplinterde zijn knieschijf en zijn voetbaldromen. „De chirurg wilde wel een operatie proberen, maar

zelf durfde ik dat niet aan. Ik zag vooral zagen en boren voor me. Gelukkig zat er achter die knieschijf nog een knieschijf. Een zeldzaam verschijnsel, maar het bestaat. Mazzel. Daarom kan ik nog sporten." Elke week voetballen dak- en thuislozen op de velden van BLC en in de winter in een zaal.

Ijsbreker

In nazomer 2016 scoort M'hammed zelfs een baan. Na een cursus kan hij als ervaringsdeskundige bij Maatschappelijke Opvang aan de slag. Een betaalde functie, maar ook een Bossche primeur. Zijn werk? Klanten van Het Inloophuis met raad en daad bijstaan. Hij

Ik kan makkelijk in daklozen inleven. Ik weet zelf hoe het is om op een bankstel of buiten te slapen

voert gesprekken en begeleidt in zorgtrajecten. „Ik kan me makkelijk in dak- en thuislozen inleven. Ik weet zelf hoe het is om op een bankstel of buiten te slapen. Hun vertrouwen weet ik vaak snel te winnen."

Aanvankelijk keken collega's van Maatschappelijke Opvang de kat uit de boom. Wie was die gast, die zo vrijelijk met struikelarsen wiebelzielen omging? M'hammed zat niet op kantoor, had geen beroepsopleiding achter de rug. „Op mijn eerste werkdag was het muisstil. Ik voelde weinig acceptatie. Ik mocht ook het computersysteem niet in." Maar hij won al snel krediet. Zijn werk had zichtbaar zin. Ook wierp de nieuwe directeur Bert van Eijk zich als ijsbreker op. Samen met M'hammed ging hij alle locaties en teams af.

Wat eveneens hielp, was de komst in 2018 van zijn functiege-noot Brigitte. Zij is een ervaringsdeskundige die de zigzagwegen in de wereld van alcoholverslaving kent. „Langzaamaan raakt de hulpverlening vertrouwd met ervaringsdeskundigen", merkt

M'hammed. „Je komt ze onder meer bij Novadic-Kentron en Reinier van Arkel tegen (verslavingszorg en ggz, red.). We willen ook een Brabants platform van ervaringsdeskundigen opzetten."

Bokszak

Een week later, op de Kruiskamp. Bij jongerenorganisatie PowerUp073 hijsen M'hammed en een sportdocent een 30 kilo zware bokszak aan een ijzeren stellage.

Na een serie afmattende spier-oefeningen beuken de Iraaks-Koerdische broers Suki (18) en Shervan (19) tegen de zak. De twee vluchtelingen, die sinds mei in Het Inloopschip wonen, zijn blij met de weerbaarheidstraining. Wekelijks kunnen dak- en thuislozen in Den Bosch hun conditie versterken en alle spanningen eruit gooien. „Dat scheelt af en toe een gat in een deur", zegt M'hammed droogjes.

Dat sporten gebeurt onder de vlag van Life Goals, een nationale stichting die kwetsbare mensen in beweging wil krijgen. Nadat M'hammed een cursus maat-

▲ Op de Hambaken in Den Bosch ontdekte M'hammed Akrim de wereld van kattenkwaad-plus. Soms belandde hij met één voet in de berm van het rechte pad, maar het kwam telkens goed.

FOTO MARC BOLSILIUS

5

■ Gemiddeld nemen vijf vrouwen uit de Bossche opvanghuizen deel aan de aparte weerbaarheids-trainingen voor vrouwen.

schappelijke sportcoach heeft gevolgd, weet hij dak- en thuislozen vlot over de streep te trekken.

„Een aanmeldlijstje op het prik-bord hangen is zinloos. Je moet ze echt motiveren. Vaak doe ik zelf ook mee."

Niet alleen mannen, maar ook vrouwen uit Bossche opvanghuizen leren zich weren. Gemiddeld nemen er vijf deel aan de aparte trainingen voor vrouwen. „Het geeft zelfvertrouwen, zeker als je bang bent om je ex weer tegen te komen", weet M'hammed.

Overigens kunnen niet alle dak- en thuislozen sportles volgen. Wie 'code rood' heeft, bij dreiging vanuit de sociale omgeving, mag niet naar buiten.

Vleugelkracht

Terwijl de Iraakse broers zich hijgend twintig keer opdrukken, nipt M'hammed van een bekertje koffie. Hij is blij met zijn werk. Brandweerman werd hij niet. Piloot evenmin. Maar hij weet hoe je maatschappelijke branden blust en dak- en thuislozen weer vleugelkracht geeft.

Natuurlijk overwoog ik om naar Het Inloopschip te gaan, maar mijn trots hield mij tegen